

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ КОЈА СЕ
ОДНОСИ НА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ У
ПОЉОПРИВРЕДИ

Члан 1.

Потврђује се Конвенција која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди, усвојена у Женеви, 21. јуна 2001. године, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик, гласи:

Convention 184**CONVENTION CONCERNING
SAFETY AND HEALTH IN AGRICULTURE**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 89th Session on 5 June 2001, and

Noting the principles embodied in the relevant international labour Conventions and Recommendations, in particular the Plantations Convention and Recommendation, 1958, the Employment Injury Benefits Convention and Recommendation, 1964, the Labour Inspection (Agriculture) Convention and Recommendation, 1969, the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981, the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985, and the Chemicals Convention and Recommendation, 1990, and

Stressing the need for a coherent approach to agriculture and taking into consideration the wider framework of the principles embodied in other ILO instruments applicable to the sector, in particular the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, the Minimum Age Convention, 1973, and the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999, and

Noting the Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy as well as the relevant codes of practice, in particular the code of practice on recording and notification of occupational accidents and diseases, 1996, and the code of practice on safety and health in forestry work, 1998, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health in agriculture, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

adopts this twenty-first day of June of the year two thousand and one the following Convention, which may be cited as the Safety and Health in Agriculture Convention, 2001.

I. SCOPE**Article 1**

For the purpose of this Convention the term agriculture covers agricultural and forestry activities carried out in agricultural undertakings including crop production, forestry activities, animal husbandry and insect raising, the primary processing of agricultural and animal products by or on behalf of the operator of the undertaking as well as the use and maintenance of machinery, equipment, appliances, tools, and agricultural installations, including any process, storage, operation or transportation in an agricultural undertaking, which are directly related to agricultural production.

Article 2

For the purpose of this Convention the term agriculture does not cover:

- (a) subsistence farming;

(b) industrial processes that use agricultural products as raw material and the related services; and

(c) the industrial exploitation of forests.

Article 3

1. The competent authority of a Member which ratifies the Convention, after consulting the representative organizations of employers and workers concerned:

(a) may exclude certain agricultural undertakings or limited categories of workers from the application of this Convention or certain provisions thereof, when special problems of a substantial nature arise; and

(b) shall, in the case of such exclusions, make plans to cover progressively all undertakings and all categories of workers.

2. Each Member shall list, in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organization, any exclusions made in pursuance of paragraph 1(a) of this Article giving the reasons for such exclusion. In subsequent reports, it shall describe the measures taken with a view to extending progressively the provisions of the Convention to the workers concerned.

II. GENERAL PROVISIONS

Article 4

1. In the light of national conditions and practice and after consulting the representative organizations of employers and workers concerned, Members shall formulate, carry out and periodically review a coherent national policy on safety and health in agriculture. This policy shall have the aim of preventing accidents and injury to health arising out of, linked with, or occurring in the course of work, by eliminating, minimizing or controlling hazards in the agricultural working environment.

2. To this end, national laws and regulations shall:

(a) designate the competent authority responsible for the implementation of the policy and for the enforcement of national laws and regulations on occupational safety and health in agriculture;

(b) specify the rights and duties of employers and workers with respect to occupational safety and health in agriculture; and

(c) establish mechanisms of inter-sectoral coordination among relevant authorities and bodies for the agricultural sector and define their functions and responsibilities, taking into account their complementarity and national conditions and practices.

3. The designated competent authority shall provide for corrective measures and appropriate penalties in accordance with national laws and regulations, including, where appropriate, the suspension or restriction of those agricultural activities which pose an imminent risk to the safety and health of workers, until the conditions giving rise to the suspension or restriction have been corrected.

Article 5

1. Members shall ensure that an adequate and appropriate system of inspection for agricultural workplaces is in place and is provided with adequate means.

2. In accordance with national legislation, the competent authority may entrust certain inspection functions at the regional or local level, on an auxiliary basis, to appropriate government services, public institutions, or private institutions under

government control, or may associate these services or institutions with the exercise of such functions.

III. PREVENTIVE AND PROTECTIVE MEASURES GENERAL

Article 6

1. In so far as is compatible with national laws and regulations, the employer shall have a duty to ensure the safety and health of workers in every aspect related to the work.

2. National laws and regulations or the competent authority shall provide that whenever in an agricultural workplace two or more employers undertake activities, or whenever one or more employers and one or more self-employed persons undertake activities, they shall cooperate in applying the safety and health requirements. Where appropriate, the competent authority shall prescribe general procedures for this collaboration.

Article 7

In order to comply with the national policy referred to in Article 4 of the Convention, national laws and regulations or the competent authority shall provide, taking into account the size of the undertaking and the nature of its activity, that the employer shall:

(a) carry out appropriate risk assessments in relation to the safety and health of workers and, on the basis of these results, adopt preventive and protective measures to ensure that under all conditions of their intended use, all agricultural activities, workplaces, machinery, equipment, chemicals, tools and processes under the control of the employer are safe and comply with prescribed safety and health standards;

(b) ensure that adequate and appropriate training and comprehensible instructions on safety and health and any necessary guidance or supervision are provided to workers in agriculture, including information on the hazards and risks associated with their work and the action to be taken for their protection, taking into account their level of education and differences in language; and

(c) take immediate steps to stop any operation where there is an imminent and serious danger to safety and health and to evacuate workers as appropriate.

Article 8

1. Workers in agriculture shall have the right:

(a) to be informed and consulted on safety and health matters including risks from new technologies;

(b) to participate in the application and review of safety and health measures and, in accordance with national law and practice, to select safety and health representatives and representatives in safety and health committees; and

(c) to remove themselves from danger resulting from their work activity when they have reasonable justification to believe there is an imminent and serious risk to their safety and health and so inform their supervisor immediately. They shall not be placed at any disadvantage as a result of these actions.

2. Workers in agriculture and their representatives shall have the duty to comply with the prescribed safety and health measures and to cooperate with employers in order for the latter to comply with their own duties and responsibilities.

3. The procedures for the exercise of the rights and duties referred to in paragraphs 1 and 2 shall be established by national laws and regulations, the competent authority, collective agreements or other appropriate means.

4. Where the provisions of this Convention are implemented as provided for by paragraph 3, there shall be prior consultation with the representative organizations of employers and workers concerned.

MACHINERY SAFETY AND ERGONOMICS

Article 9

1. National laws and regulations or the competent authority shall prescribe that machinery, equipment, including personal protective equipment, appliances and hand tools used in agriculture comply with national or other recognized safety and health standards and be appropriately installed, maintained and safeguarded.

2. The competent authority shall take measures to ensure that manufacturers, importers and suppliers comply with the standards referred to in paragraph 1 and provide adequate and appropriate information, including hazard warning signs, in the official language or languages of the user country, to the users and, on request, to the competent authority.

3. Employers shall ensure that workers receive and understand the safety and health information supplied by manufacturers, importers and suppliers.

Article 10

National laws and regulations shall prescribe that agricultural machinery and equipment shall:

(a) only be used for work for which they are designed, unless a use outside of the initial design purpose has been assessed as safe in accordance with national law and practice and, in particular, shall not be used for human transportation, unless designed or adapted so as to carry persons; and

(b) be operated by trained and competent persons, in accordance with national law and practice.

HANDLING AND TRANSPORT OF MATERIALS

Article 11

1. The competent authority, after consulting the representative organizations of employers and workers concerned, shall establish safety and health requirements for the handling and transport of materials, particularly on manual handling. Such requirements shall be based on risk assessment, technical standards and medical opinion, taking account of all the relevant conditions under which the work is performed in accordance with national law and practice.

2. Workers shall not be required or permitted to engage in the manual handling or transport of a load which by reason of its weight or nature is likely to jeopardize their safety or health.

SOUND MANAGEMENT OF CHEMICALS

Article 12

The competent authority shall take measures, in accordance with national law and practice, to ensure that:

(a) there is an appropriate national system or any other system approved by the competent authority establishing specific criteria for the importation, classification,

packaging and labelling of chemicals used in agriculture and for their banning or restriction;

(b) those who produce, import, provide, sell, transfer, store or dispose of chemicals used in agriculture comply with national or other recognized safety and health standards, and provide adequate and appropriate information to the users in the appropriate official language or languages of the country and, on request, to the competent authority; and

(c) there is a suitable system for the safe collection, recycling and disposal of chemical waste, obsolete chemicals and empty containers of chemicals so as to avoid their use for other purposes and to eliminate or minimize the risks to safety and health and to the environment.

Article 13

1. National laws and regulations or the competent authority shall ensure that there are preventive and protective measures for the use of chemicals and handling of chemical waste at the level of the undertaking.

2. These measures shall cover, inter alia:

(a) the preparation, handling, application, storage and transportation of chemicals;

(b) agricultural activities leading to the dispersion of chemicals;

(c) the maintenance, repair and cleaning of equipment and containers for chemicals; and

(d) the disposal of empty containers and the treatment and disposal of chemical waste and obsolete chemicals.

Article 14

National laws and regulations shall ensure that risks such as those of infection, allergy or poisoning are prevented or kept to a minimum when biological agents are handled, and activities involving animals, livestock and stabling areas, comply with national or other recognized health and safety standards.

AGRICULTURAL INSTALLATIONS

Article 15

The construction, maintenance and repairing of agricultural installations shall be in conformity with national laws, regulations and safety and health requirements.

IV. OTHER PROVISIONS

YOUNG WORKERS AND HAZARDOUS WORK

Article 16

1. The minimum age for assignment to work in agriculture which by its nature or the circumstances in which it is carried out is likely to harm the safety and health of young persons shall not be less than 18 years.

2. The types of employment or work to which paragraph 1 applies shall be determined by national laws and regulations or by the competent authority, after consultation with the representative organizations of employers and workers concerned.

3. Notwithstanding paragraph 1, national laws or regulations or the competent authority may, after consultation with the representative organizations of employers and workers concerned, authorize the performance of work referred to in

that paragraph as from 16 years of age on condition that appropriate prior training is given and the safety and health of the young workers are fully protected.

TEMPORARY AND SEASONAL WORKERS

Article 17

Measures shall be taken to ensure that temporary and seasonal workers receive the same safety and health protection as that accorded to comparable permanent workers in agriculture.

WOMEN WORKERS

Article 18

Measures shall be taken to ensure that the special needs of women agricultural workers are taken into account in relation to pregnancy, breastfeeding and reproductive health.

WELFARE AND ACCOMMODATION FACILITIES

Article 19

National laws and regulations or the competent authority shall prescribe, after consultation with the representative organizations of employers and workers concerned:

- (a) the provision of adequate welfare facilities at no cost to the worker; and
- (b) the minimum accommodation standards for workers who are required by the nature of the work to live temporarily or permanently in the undertaking.

WORKING TIME ARRANGEMENTS

Article 20

Hours of work, night work and rest periods for workers in agriculture shall be in accordance with national laws and regulations or collective agreements.

COVERAGE AGAINST OCCUPATIONAL INJURIES AND DISEASES

Article 21

1. In accordance with national law and practice, workers in agriculture shall be covered by an insurance or social security scheme against fatal and non-fatal occupational injuries and diseases, as well as against invalidity and other work-related health risks, providing coverage at least equivalent to that enjoyed by workers in other sectors.

2. Such schemes may either be part of a national scheme or take any other appropriate form consistent with national law and practice.

Article 22

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 23

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. It shall come into force 12 months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member 12 months after the date on which its ratification has been registered.

Article 24

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 25

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and acts of denunciation communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 26

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 27

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 28

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides -

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 24 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 29

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Конвенција 184

Конвенција која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди

Генерална конференција Међународне организације рада,

Сазвана у Женеви од стране Административног савета Међународне канцеларије рада, где се састала на својој 89. седници од 5. јуна 2001. године,

Имајући у виду принципе уграђене у релевантне међународне Конвенције и Препоруке у области рада, посебно Конвенцију и Препоруку о плантажама, 1958; Конвенцију и Препоруку о давањима за случај повреде на раду, 1964; Конвенцију и Препоруку о инспекцији рада (пољопривреда), 1969; Конвенцију и Препоруку о безбедности и здрављу на раду, 1981; Конвенцију и Препоруку о службама заштите здравља на раду, 1985, и Конвенцију и Препоруку о хемикалијама, 1990, и

Наглашавајући потребу за обједињеним приступом према пољопривреди и узимајући у обзир шири оквир принципа уграђених у друге инструменте МОП примењиве у том сектору, посебно Конвенцију о слободи удруживања и заштити права на организовање, 1948; Конвенцију о праву на организовање и колективно преговарање, 1949; Конвенцију о најнижој старосној граници, 1973, и Конвенцију о најгорим облицима дечјег рада, 1999, и

Имајући у виду Трипартитну декларацију о принципима у вези са мултинационалним предузећима и социјалном политиком, као и релевантне правилнике у овој области, посебно правилник о евидентирању и обавештавању о повредама на раду и професионалним болестима, 1996, и правилник о безбедности и здрављу у шумарству, 1998, и

Након одлуке да се усвоје одређени предлози у погледу безбедности и здравља у пољопривреди, што је четврта тачка дневног реда седнице, и

Након одлуке да ови предлози узму облик међународне конвенције;

усваја на дан, двадесет првог јуна две хиљаде прве године следећу Конвенцију, која се може цитирати и као Конвенција о безбедности и здрављу у пољопривреди, 2001.

I ОБИМ

Члан 1.

У овој Конвенцији израз „**пољопривреда**“ обухвата пољопривредне и делатности у шумарству које обављају пољопривредна предузећа, укључујући производњу усева, делатности у шумарству, узгој стоке и инсеката, примарну прераду пољопривредних и животињских производа коју обавља оператер предузећа или се она обавља у његово име, као и употребу и одржавање механизације, опреме, уређаја, алата и пољопривредних објеката, укључујући сваки процес, складиштење, операцију или превоз у неком пољопривредном предузећу, који су директно повезани са пољопривредном производњом.

Члан 2.

У овој Конвенцији израз „**пољопривреда**“ не обухвата:

- (а) пољопривреду за лично издржавање;
- (б) индустријске процесе у којима се користе пољопривредни производи као сировине и са њима повезане услуге; и
- (ц) индустријску експлоатацију шума.

Члан 3.

1. Надлежни орган Чланице која ратификује ову конвенцију, након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама послодаваца и радника:

(а) може да изузме одређена пољопривредна предузећа или ограничене категорије радника од примене ове конвенције или неких њених одредаба, када се појаве посебени проблеми у значајном обиму; и

(б) обавезан је да, у случају таквих изузетака, направи планове за постепену примену на сва предузећа и све категорије радника.

2. Свака Чланица је обавезна да, у свом првом извештају о примени Конвенције који се подноси у складу са чланом 22. Устава Међународне организације рада, наведе све изузетке у складу са ставом 1(а) овог члана и образложи разлоге за те изузетке. У свим наредним извештајима, обавезна је да опише све мере које је предузела у циљу постепеног проширивања примене одредаба ове конвенције на раднике на које се конвенција односи.

II. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 4.

1. Имајући у виду националне услове и праксу и након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама радника и послодаваца, Чланице су обавезне да формулишу, спроводе и периодично преиспитују кохерентну националну политику о безбедности и здрављу у пољопривреди. Ова политика обавезно мора да има за циљ спречавање повреда на раду и оштећења здравља који проистичу из, повезане су са, или се дешавају у току рада, тако што ће се елиминисати, свести на најмању меру или контролисати ризици у пољопривредној радној средини.

2. У том циљу, у националним законима и прописима се обавезно мора:

(а) именовати надлежни орган одговоран за спровођење политике и примену националних закона и прописа о безбедности и здрављу у пољопривреди,

(б) прецизирати права и дужности послодаваца и радника у погледу безбедности и здравља у пољопривреди, и

(ц) установити механизме за међусекторску координацију између релевантних органа и тела за пољопривредни сектор и утврдити њихове функције и одговорности, узимајући у обзир њихову комплементарност, као и националне услове и праксу.

3. Именовани надлежни органи обавезни су да предвиде корективне мере и одговарајуће казне у складу са националним законима и прописима, укључујући, према потреби обуставу или ограничење оних пољопривредних делатности које представљају непосредан ризик по безбедност и здравље радника, док се не исправе услови који су били повод за обуставу или забрану делатности.

Члан 5.

1. Чланице су обавезне да, за пољопривредна радна места, обезбеде адекватан и одговарајући систем инспекције која располаже свим одговарајућим средствима.

2. У складу са националним прописима, надлежни орган може да повери одређене инспекцијске послове на регионалном или локалном нивоу, на помоћној основи, одговарајућим владиним службама, јавној институцији или

приватној институцији под контролом владе или може повезати ове службе и институције са извршавањем таквих послова.

III. ПРЕВЕНТИВНЕ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

ОПШТИ ДЕО

Члан 6.

1. У мери која је у сагласности са националним законима и прописима, послодавац има обавезу да обезбеди безбедност и здравље радника у свим аспектима у вези са радом.

2. Национални закони и прописи или надлежни орган морају предвидети и обезбедити да увек кад на радном месту у пољопривреди два или више послодаваца обављају делатности, или увек кад делатности обављају један или више послодаваца и један или више samozапослених лица, они обавезно сарађују на примени обавеза у погледу безбедности и здравља на раду. Ако је могуће, надлежни орган прописује опште процедуре за ову сарадњу.

Члан 7.

У циљу усклађености са националном политиком из члана 4. Конвенције, национални закони и прописи или надлежни орган морају предвидети и обезбедити, узимајући у обзир величину предузећа и природу његове делатности, да послодавац има обавезу да:

(а) врши одговарајућу процену ризика у вези са безбедношћу и здрављем радника и на основу тих резултата, усвоји превентивне и мере заштите како би се обезбедило да у свим условима њихове предвиђене употребе, све пољопривредне делатности, радна места, механизација, опрема, хемикалије, алати и процеси под контролом послодавца буду безбедни и у складу са прописаним стандардима безбедности и здравља,

(б) обезбеди радницима у пољопривреди одговарајуће и адекватно оспособљавање и свеобухватне инструкције о безбедности и здрављу и сва неопходна упутства или надзор, укључујући информације о опасностима и ризицима повезаним са њиховим радом и поступцима који се предузимају ради њихове заштите, узимајући у обзир ниво њиховог образовања и разлике у језику, и

(ц) без одлагања предузме мере да заустави сваку операцију у којој се јавља непосредна и озбиљна опасност по безбедност и здравље и по потреби евакуише раднике.

Члан 8.

1. Радници у пољопривреди имају право да:

(а) буду обавештени и консултовани о питањима безбедности и здравља на раду укључујући ризике од нових технологија,

(б) учествују у примени и преиспитивању мера безбедности и здравља, и у складу са националним законима и праксом, изаберу представнике за безбедност и здравље на раду и представнике у одборима за безбедност и здравље на раду, и

(ц) се уклоне од опасности која проистиче из њихове радне активности када имају разумно оправдање да верују да постоји непосредан и озбиљан ризик по њихову безбедност и здравље и да о томе без одлагања обавесте свог претпостављеног. Они не смеју бити стављени у неповољан положај због таквих поступака.

2. Радници у пољопривреди и њихови представници имају обавезу да се придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду и да сарађују са послодавцем како би се он придржавао својих обавеза и одговорности.

3. Процедуре за извршавање права и обавеза из ст. 1. и 2. морају бити установљене у националним законима и прописима, од стране надлежног органа, колективним уговором или на други одговарајући начин.

4. Када се одредбе ове конвенције примењују како је предвиђено у ставу 3, морају се претходно обавити консултације са релевантним репрезентативним организацијама заинтересованих послодаваца и радника.

БЕЗБЕДНОСТ МЕХАНИЗАЦИЈЕ И ЕРГОНОМИЈА

Члан 9.

1. Национални закони и прописи или надлежни орган морају прописати да механизација, опрема, укључујући личну заштитну опрему, уређаји и ручни алати који се користе у пољопривреди буду усклађени са националним или другим признатим стандардима безбедности и здравља и да се морају на одговарајући начин монтирати, одржавати и чувати.

2. Надлежни орган је обавезан да предузме мере да обезбеди да произвођачи, увозници и добављачи поштују стандарде из става 1. овог члана и да пружају одговарајуће и адекватне информације, укључујући ознаке упозорења на опасност, на службеном језику или језицима земље корисника, корисницима и на захтев органу.

3. Послодавци су обавезни да обезбеде да радници добију и разумеју информације о безбедности и здрављу које достављају произвођачи, увозници и добављачи.

Члан 10.

Националним законима и прописима се мора прописати да се пољопривредна механизација и опрема:

(а) користи само за рад за који је намењена, осим ако је употреба изван почетно пројектоване намене оцењена као безбедна у складу са националним прописима и праксом, а нарочито да се не сме користити за превоз људи, осим ако није пројектована и адаптирана тако да може да превози лица, и

(б) да њоме обавезно рукују оспособљена и компетентна лица, у складу са националним прописима и праксом.

ПРЕНОШЕЊЕ И ПРЕВОЗ МАТЕРИЈАЛА

Члан 11.

1. Надлежни орган, након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама послодаваца и радника, обавезан је да утврди услове безбедности и здравља на раду у случају преношења и превоза материјала, посебно приликом ручног преношења. Ови услови морају бити засновани на процени ризика, техничким стандардима и мишљењу лекара, и при томе се морају узети у обзир сви релевантни услови под којима се обавља рад у складу са националним прописима и праксом.

2. Од радника се не сме тражити нити им се сме дозволити да обављају ручно преношење или превоз терета који из разлога тежине или природе вероватно може да угрози њихову безбедност и здравље.

ДОБРО УПРАВЉАЊЕ ХЕМИКАЛИЈАМА

Члан 12.

Надлежни орган је обавезан да предузме мере, у складу са националним прописима и праксом, како би се обезбедило да:

(а) постоји одговарајући национални систем или неки други систем који је одобрио надлежни орган који утврђује прецизне критеријуме за увоз, класификацију, паковање и обележавање хемикалија које се користе у пољопривреди и за њихову забрану или ограничење;

(б) они који производе, увозе, добављају, продају, преносе, складиште или одлажу хемикалије које се користе у пољопривреди поштују националне и друге признате стандарде безбедности и здравља, и да дају одговарајуће и адекватне информације корисницима на одговарајућем службеном језику или језицима у земљи и, на захтев и надлежном органу и

(ц) постоји одговарајући систем за безбедно прикупљање, рециклирање и одлагање хемијског отпада, хемикалија којима је истекао рок и празних посуда од хемикалија тако да се избегне њихова употреба у друге сврхе и елиминишу или на најмању меру сведу ризици по безбедност и здравље и по животну средину.

Члан 13.

1. Национални закони и прописи или надлежни орган дужни су да обезбеде постојање превентивних и мера заштите за употребу хемикалија и руковање хемијским отпадом на нивоу предузећа.

2. Те мере, између осталог, обухватају:

(а) припрему, руковање, употребу, складиштење и превоз хемикалија;

(б) пољопривредне делатности које доводе до дисперзије хемикалија;

(ц) одржавање, поправку и чишћење опреме и посуда за хемикалије;
и

(д) одлагање празних посуда и обрада и одлагање хемијског отпада и хемикалија којима је истекао рок.

РУКОВАЊЕ ЖИВОТИЊАМА И ЗАШТИТА ОД БИОЛОШКИХ РИЗИКА

Члан 14.

Националним законима и прописима мора се обезбедити да се ризици као што су они од инфекције, алергије или тровања спречавају или држе на минимуму када се рукује биолошким агенсима, и да активности када се ради са животињама, стоком и у подручју објеката за смештај животиња, буду у складу са националним или другим признатим стандардима безбедности и здравља.

ПОЉОПРИВРЕДНА ПОСТРОЈЕЊА

Члан 15.

Изградња, одржавање и поправка пољопривредних постројења мора бити у складу са националним законима, прописима и условима у вези са безбедношћу и здрављем.

IV ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

МЛАДИ РАДНИЦИ И ОПАСАН РАД

Члан 16.

1. Најнижа старосна граница за рад у пољопривреди који по својој природи или условима у којима се обавља вероватно може штетно да утиче на безбедност и здравље младих не сме бити нижа од 18 година.

2. Врста запослења или рада на које се односи став 1. овог члана утврђују се националним законима и прописима или од стране надлежног органа, након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама послодаваца и радника.

3. Без обзира на став 1. овог члана, национални закони и прописи или надлежни орган могу, након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама послодаваца и радника, дозволити обављање рада из тог става од 16 година старости под условом да се младим радницима пружи одговарајуће претходно оспособљавање и да им се пружи потпуна заштита безбедности и здравља.

ПРИВРЕМЕНИ И СЕЗОНСКИ РАДНИЦИ

Члан 17.

Морају се предузети мере да се обезбеди да радници који обављају привремени рад, као и сезонски радници, имају исту безбедност и заштиту здравља као и упоредиви стално запослени радници у пољопривреди.

РАДНИЦЕ

Члан 18.

Морају се предузети мере да се обезбеди да се узму у обзир посебне потребе пољопривредних радница у односу на трудноћу, дојење и репродуктивно здравље.

ДОБРОБИТ И СМЕШТАЈНИ ОБЈЕКТИ

Члан 19.

Национални закони и прописи или надлежни орган морају прописати, након консултовања са релевантним репрезентативним организацијама послодаваца и радника:

(а) обезбеђивање одговарајућих објеката за добробит радника без трошкова по радника и

(б) минимум смештајног стандарда за раднике који због природе свог рада морају привремено или стално да живе у предузећу.

РАДНО ВРЕМЕ

Члан 20.

Радно време, ноћни рад и време одмора за раднике у пољопривреди морају бити у складу са националним законима и прописима или колективним уговорима.

ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНИХ БОЛЕСТИ

Члан 21.

1. У складу са националним прописима и праксом, радници у пољопривреди морају бити осигурани у неком систему осигурања или социјалне заштите за случај смртних и других повреда на раду и професионалних болести, као и за случај инвалидности и других здравствених ризика, које обезбеђује осигурање које је у најмању руку исто као и оно које уживају радници у другим секторима.

2. Такви системи осигурања могу бити или део националног система или могу имати неки други облик у складу са националним законом и праксом.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

О формалној ратификацији ове конвенције обавештава се Генерални директор Међународне канцеларије рада у циљу регистрације.

Члан 23.

1. Ова конвенција је обавезујућа само за оне чланице Међународне организације рада чије су ратификације регистроване код Генералног директора Међународне канцеларије рада.

2. Она ступа на снагу 12 месеци од дана када су код Генералног директора регистроване ратификације две чланице.

3. Након тога, ова конвенција ће ступити на снагу за сваку Чланицу 12 месеци након датума регистрације њене ратификације.

Члан 24.

1. Чланица која је ратификовала ову конвенцију може да је откаже након истека периода од десет година од датума када је Конвенција први пут ступила на снагу, обавештењем које се доставља Генералном директору Међународне канцеларије рада на регистравање. Такав отказ ступа на снагу тек по истеку годину дана од датума његовог регистравања.

2. Свака чланица која је ратификовала ову конвенцију и која не искористи право отказа предвиђено овим чланом у року од годину дана након истека периода од десет година на који се позива претходни став, обавезује се на још један период од десет година и, након тога, може да откаже ову конвенцију по истеку сваког периода од десет година под условима предвиђеним овим чланом.

Члан 25.

1. Генерални директор Међународне канцеларије рада обавештава све чланице Међународне организације рада о регистрацијама свих ратификација и отказа које су му доставиле чланице Организације.

2. Код обавештавања чланица Организације о регистрацији друге ратификације о којој је обавештен, Генерални директор скреће пажњу чланицама Организације на датум када ће Конвенција ступити на снагу.

Члан 26.

Генерални директор Међународне канцеларије рада доставља Генералном секретару Уједињених нација, ради регистрације у складу са

чланом 102. Повеље Уједињених нација, све податке о свим ратификацијама и отказима које је регистровао у складу са одредбама претходних чланова.

Члан 27.

Када сматра да је неопходно, Административни савет Међународне канцеларије рада подноси Општој конференцији извештај о функционисању ове конвенције и испитује пожељност стављања на дневни ред Конференције питање њене измене у целини или делимично.

Члан 28

1. У случају да Конференција усвоји нову конвенцију којом се мења ова конвенција у целини или делимично, осим ако се новом конвенцијом другачије не предвиди –

(а) ратификација нове измењене конвенције од стране Чланице *ipso jure* укључује моментални отказ ове конвенције, без обзира на одредбе члана 24, ако и када нова измењена конвенција ступи на снагу;

(б) од дана ступања на снагу нове конвенције, ова конвенција престаје да буде отворена за ратификацију од стране чланица.

2. Ова конвенција ће у сваком случају остати на снази по свом садржају и форми за оне чланице које су је ратификовале, а нису ратификовале нову измењену конвенцију.

Члан 29.

Енглеска и француска верзија текста ове конвенције подједнако су пуноважне.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава, према коме Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. Разлози за потврђивање међународног уговора

Препознајући проблем безбедности и здравља у пољопривреди, повећан број повреда, посебно повреда са смртним исходом радника у пољопривреди континуирано по целом свету, као и потребу за обједињеним приступом према пољопривреди и узимајући у обзир шири оквир принципа уграђених у инструменте МОП примењивих у овом сектору, и пошто је одлучила да усвоји одређене предлоге у погледу безбедности и здравља на раду у пољопривреди, Генерална конференција Међународне организације рада је 21. јуна 2001. године усвојила Конвенцију која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди бр. 184. и Препоруку бр. 192 о безбедности и здрављу у пољопривреди.

Конвенција је ступила на снагу 20. септембра 2003. године. До 1. октобра 2018. године 16 држава (шест чланица ЕУ) је извршило ратификацију, а 139 држава је изразило намеру и узело у разматрање да изврши ратификацију.

Конвенција Међународне организације рада (МОП) која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди (CONVENTION CONCERNING SAFETY AND HEALTH IN AGRICULTURE) је међународно-правни инструмент у надлежности Међународне организације рада (у даљем тексту: МОП) којом се унапређује безбедност и здравље у делатности пољопривреде. Предмет уређивања је безбедност радника, а циљ је да се обезбеди рад без повређивања. Конвенција МОП која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди (у даљем тексту: Конвенција) на свеобухватан начин регулише примену мера безбедности и здравља на раду у делатности пољопривреде у циљу спречавања повреда на раду.

Сматра се да је 21. јуни 2001. године био историјски дан за раднике у свету који раде у пољопривреди. Ово је први пут да се у међународном праву гарантују иста права и степен заштите за привремене или сезонске раднике, као и за друге раднике упркос чињеници да је пољопривреда као делатност поред грађевинарства и рударства, једна од три најопасније делатности на свету која ангажује највећи број радника. Процењује се да око 450 милиона лица широм света обавља послове у пољопривреди, и да њихов број расте у већини региона. Око 20-30 % тих радника су жене, а нажалост деца такође чине део радне снаге у пољопривреди. Једна од најистакнутијих карактеристика рада у пољопривреди је та да се одвија у руралном окружењу у којем нема јасне разлике између радних и животних услова, за разлику од рада у индустрији или канцеларији. Као резултат тога, пољопривредници и њихове породице суочавају се са додатним опасностима као што је излагање пестицидима. Истраживање је показало да пестициди и остали дуготрајни органски загађивачи (или ПОПс) штете не само на репродуктивне способности жена и мушкараца, већ и на нормалан развој фетуса; и још више, да се ови загађивачи акумулирају у масти тела и да се могу пренети на негу деце кроз дојење.

Међутим, радници у пољопривреди – који се налазе међу највишим нивоима светског сиромаштва – генерално су изузети од ефикасних облика заштите здравља, безбедности и социјалне заштите. Пољопривреда не може

бити одржива ако настави да угрожава велики број радника и пољопривредника који производе храну, нити ако и даље загађује животну средину. Безбедан рад и здравље радне снаге у пољопривреди кључни је елемент у помоћи у обезбеђивању безбедности хране. На пример, обезбеђивањем раднику средства за прање његових руку не само да их штите, већ штите и квалитет хране. Храна не би требало да буде само еколошки означена, већ и друштвено означена тако што су они који су је произвели радили у безбедним и здравим условима рада.

Конвенција се састоји од преамбуле и има 29 чланова о предмету, опште одредбе, превентивне и мере заштите и остале одредбе. Конвенција се примењује на делатност пољопривреде и шумарства у које спадају производња усева, узгој стоке и инсеката, примарна обрада пољопривредних и животињских производа, као и употреба и одржавање менахизације, опреме, алата и пољопривредних постројења, укључујући све процесе који су директно повезани са пољопривредном производњом. Конвенција се не примењује на производњу у пољопривреди за лично издржавање, индустријске процесе у којима се пољопривредни производи користе као сировине и са њима повезане услуге и на индустријску експлоатацију шума.

Предмет уређивања Конвенције (чл. 1-3) обухвата значење израза пољопривреда који је у смислу ове конвенције прилично широк и обухвата различите обавезе, на пример; безбедност машина и ергономија, руковање и транспорт материјала, добро управљање хемикалијама, пољопривредне инсталације итд. Такође, је остављена могућност државама да изузму од примене Конвенције одређена пољопривредна предузећа или ограничене категорије радника.

У Општим одредбама (чл. 4. и 5) су прописане обавезе држава да доносе политику о безбедности и здрављу у пољопривреди са циљем спречавања повреда на раду и оштећења здравља радника у пољопривреди. Државе су дужне да одреде надлежни орган одговоран за спровођење политике, прецизирају права и обавезе послодаваца и радника, установе механизам за међусекторску координацију, пропишу корективне мере и одговарајуће казне и да обезбеде систем инспекције за радна места у пољопривреди.

Превентивне и мере заштите (чл. 6-15). У општем делу прописане су обавезе послодавца да обезбеди заштиту и здравље на раду радника у свим аспектима у вези са радом, да изврши процену ризика и утврди превентивне мере, оспособљава раднике за безбедан и здрав рад и издаје инструкције и потребна упутства, да заустави рад у случају непосредне и озбиљне опасности по безбедност и здравље на раду и да на одговарајући начин евакуише раднике. Овде су прописана права радника у пољопривреди да буду обавештени и консултовани о питањима безбедности и здравља на раду укључујући ризике од нових технологија, да учествују у примени мера безбедности и здравља на раду, да бирају своје представнике за безбедност и здравље на раду, да напусте радно место у случају непосредне и озбиљне опасности, да се придржавају прописаних мера и да сарађују са послодавцем. Посебне одредбе се односе на безбедност механизације и ергономију, руковање и превоз материјала, добро располагање хемикалијама, поступање и заштита животиња од биолошких ризика и пољопривредна постројења.

У осталим одредбама (чл. 16-21) су прописане обавезе које се односе на младе раднике и опасан рад, односно утврђује се најнижа старосна граница за рад у пољопривреди који може штетно да утиче на безбедност и здравље младих, која не сме бити нижа од 18 година, а уз прописане услове од 16 година. Прописано је право на примену мера безбедности и здравља на раду за раднике који обављају привремене послове и сезонске раднике у истој мери и обиму као и за раднике који имају закључен уговор о раду, права у погледу

трудноће, дојења и репродуктивног здравља. Радницима се морају обезбедити одговарајући смештајни капацитети када због природе свог рада морају привремено или стално да живе у предузећу. Такође се мора утврдити радно време, ноћни рад, одмори радника у пољопривреди, право на осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести.

У делу завршних одредаба (чл. 22-29) је прописано да је Конвенција обавезујућа за земље које је ратификују чиме се обавезују да ће применити Конвенцију, како би се осигурало да њихови национални закони и пракса буду у складу са захтевима Конвенције и да у оквиру свог националног законодавства предузму законске, регулаторне, управне и друге мере које су неопходне да би се испуниле обавезе које је преузела овом конвенцијом. Прописан је поступак ратификације, регистрације ратификација и поступак отказа ратификације.

Пољопривреда је привредна делатност која обухвата биљну и сточарску производњу и с њима повезане услужне делатности. Две основне гране пољопривреде су земљорадња и сточарство. Заједно са шумарством, ловом и риболовом спада у тзв. примарни сектор привреде. Савремена пољопривреда умногоме зависи од добрих технолошких решења и нових технологија и њихове адекватне примене при употреби ђубрива, пестицида, анализи састава земљишта, анализи пољопривредних производа и правилној исхрани домаћих животиња.

Усвајање овог правног инструмента је од великог значаја, због потребе за побољшањем безбедносних и здравствених стандарда у пољопривреди. Конвенција усваја нови приступ здрављу и безбедности у пољопривреди: чврсто постављање одговорности за послодавце, јачање права радника и прецизне обавезе за владе. Конвенција даје радницима неколико важних права: да буду информисани и консултовани о примени безбедности и здравља на раду, да учествују у спровођењу мера безбедности и здравља на раду, да изаберу представнике за безбедност и здравље на раду и одборе за безбедност и здравље на раду, да се склоне од опасности уколико постоји озбиљна и непосредна опасност, а да не буду кажњени за ове радње. Конвенција такође намеће одређене обавезе за раднике да се придржавају мера безбедности и заштите здравља на раду и да сарађују са послодавцима. У оквиру обавеза послодаваца Конвенција намеће пуно специфичних задатака. Међу најважнијим је процена ризика. Послодавац мора пажљиво проценити све ризике којима могу бити изложени радници у пољопривреди. Послодавац мора обезбедити да радници у пољопривреди буду обучени за безбедан рад, са упутствима и информацијама које они разумеју, и да буду надгледани. Послодавац мора одмах престати са радом ако постоји озбиљна и неизбежна опасност за раднике. Конвенција намеће пет кључних задатака за владе: развити и прегледати кохерентну националну политику о безбедности и здрављу у пољопривреди. Владе то морају урадити у консултацији са послодавцима и синдикатима, успоставити надлежни орган за спровођење политике и спровести националне законе и прописе о безбедности и здрављу у пољопривреди, утврдити обавезе послодавца и права и обавезе радника, обезбедити да за радна места у пољопривреди постоји систем инспекције која располаже са одговарајућим средствима, прописати корективне мере и одговарајуће казне, успоставити механизме за међусекторску координацију између власти.

III. Да ли се стварају финансијске обавезе за Републику Србију извршавањем међународног уговора

Извршавањем Конвенције која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди не стварају се финансијске обавезе за Републику Србију.

IV. Процена финансијских средстава потребних за извршавање међународног уговора

За извршење Конвенције која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије, с обзиром да се извршавањем овог међународног уговора не стварају финансијске обавезе за Републику Србију.